

Atmintinė tėvams

Kas yra limfoma?

Limfoma – tai nekontroliuojamas limfinės sistemos ląstelių – pakitusių limfocitų – augimas.

Limfinė sistema yra dalis imuninės sistemos, kuriai priskiriami kaulų čiulpai, tonzilės, blužnis, taip pat limfagyslės ir limfmazgiai. Sergant limfoma, limfocitai pradeda sparčiai daugintis. Pakitę limfocitai dažniausiai kaupiasi limfmazgiuose (apie 70–80 proc.), kurie padidėja. Limfoma gali formotis ir kitose organizmo vietose (už limfmazgių ribų).

Kokie yra limfomų tipai?

Yra du pagrindiniai limfomų tipai – Hodžkino tipo ir ne Hodžkino tipo limfoma.

Hodžkino limfomą (HL) galima atskirti nuo kitų limfomų pagal randamas atipines ląsteles – Hodžkino ląsteles. Ne Hodžkino limfoma yra bet kuri kita limfoma, kuri neturi Hodžkino ląstelių. Yra daugiau nei 30 skirtingų ne Hodžkino limfomos tipų.

Kokie yra limfomų simptomai?

- padidėję limfmazgiai kaklo, pažastų, kirkšnių, skrandžio srityje;
- nepaaiškinamas karščiavimas;
- bendras silpnumas;
- naktinis prakaitavimas;
- nepaaiškinamas svorio kritimas;
- skausmas krūtinės ar pilvo srityje;
- nepaaiškinamas nuolatinis kosulys;
- nuolatinis kūno niežėjimas.

Yra daug kitų būklių, ne tik limfomos, kurios gali sukelti šiuos simptomus. Jei juntamas bent vienas iš šių simptomų, būtina pasikonsultuoti su gydytoju.

Kokie yra limfomų rizikos veiksniai?

Rizikos veiksnys yra koks nors veiksnys, kuris yra susijęs su padidėjusia tikimybe susirgti tam tikra liga, pavyzdžiui, limfoma. Yra įvairių rizikos veiksnių, vieni gali būti pakeičiami, kiti – ne. Svarbu žinoti, kad turint vieną arba daugiau rizikos veiksnių nereiškia, jog asmeniui išsivystys limfoma. Daugelis žmonių turi bent vieną rizikos veiksnį, bet niekada nesuserga limfoma, o kiti sergantys limfoma gali būti net neturėję žinomų rizikos veiksnių. Net jei žmogus turi rizikos faktorių,

paprastai yra sunku pasakyti, kiek rizikos veiksnys prisidėjo prie ligos išsivystymo. Limfomos priežastys nėra visiškai aiškios, yra daug veiksnių, susijusių su rizika susirgti.

Žinomi rizikos veiksniai:

- Susilpnėjusi imuninė sistema, pavyzdžiui, paveldimas imunodeficitas, autoimuninės ligos ar ŽIV/AIDS infekcija;
- vaistų, kurie slopina imuninę sistemą, vartojimas po organų transplantacijos;
- šeiminė limfomų anamnezė;
- rūkymas.

Kaip diagnozuojama limfoma?

Atliekami įvairūs tyrimai, tarp jų:

- fizinis ištyrimas;
- bendras kraujo tyrimas;
- padidėjusio limfmazgio biopsija (jei šiuo metu yra) gautai medžiagai mikroskopiškai ištirti;
- vaizdiniai tyrimai, pavyzdžiui, ultragarso tyrimas, rentgenografija, kompiuterinė tomografija, magnetinio rezonanso tomografija; viso kūno pozitronų emisijos tomografija (PET).

Gydymo galimybės

Gydymas ir priežiūra žmonėms, sergantiems limfoma, yra teikiama sveikatos priežiūros profesionalų komandos, vadinamos daugiadalyke komanda.

Limfomų gydymas priklauso nuo ligos stadijos, simptomų sunkumo ir paciento bendros būklės. Pagrindinis gydymas yra chemoterapija. Negaunant reikiamo gydymo efekto, gali būti skiriama radioterapija, imunoterapija.

Atliekami moksliniai tyrimai, siekiant surasti naujų būdų, kaip diagnozuoti ir gydyti įvairių tipų onkologines ligas. Kai kuriems asmenims gali būti pasiūlyta dalyvauti klinikiniame tyrime išbandyti naujus gydymo būdus, sergant limfoma.

Limfoma nėra paveldima ar užkrečiama. Daugiau nei 90 proc. sergančiųjų pasveiksta.

Vaikų ligojinės Vaikų onkohematologijos centro inf.